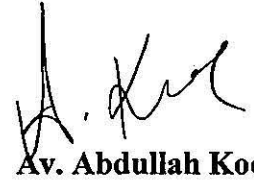

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Salgın dolayısıyla işini kaybedenlere kamu bankalarınca verilen “Temel ihtiyaç destek kredisi” ile zor durumdaki esnafa sağlanan “Nefes kredisi”nde geri ödeme sorunu yaşanıyor. 5 bin TL'den 10 bin TL'ye kadar faizsiz kullanılan kredilerde takibe düşme oranı en fazla Hakkâri, Şırnak ve Ağrı gibi Kürt nüfusunun yoğun olduğu illerde yaşandı. Mevcut ekonomik koşullar altında borçlarını ödeyemeyen esnaf ve yurttaşların içinde bulundukları sosyo-ekonomik sıkıntıların giderilmesi ve durumlarının tespiti ve incelenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Av. Abdullah Koç
HDP Ağrı Milletvekili

GEREKÇE

Ekonomik kriz, yüksek enflasyon ve TL'deki değer kaybı üzerine gelen pandemi koşulları, yurttaşları borç batağına sürükledi. Yılın başından bu yana bireylerin kredi kartı ve kredili mevduat hesabı harcamaları hızla arttı. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) üçüncü çeyrek Fintürk verilerine göre, 9 ayda kredi kartı harcamaları toplamda yüzde 30,44 arttı, en yüksek artış gösteren il ise yüzde 43,44 ile Hakkâri oldu. Kredili mevduat hesabı (KMH) harcamalarında da toplamda yüzde 41,31 yükselme kaydedilirken en fazla artış gösteren il yüzde 59,1 büyümeyle Tunceli'de yaşandı. Kriz nedeniyle borca yönelen yurttaşlar, vadesi geldiğinde borcunu ödeme sorunu yaşıyor. BDDK verilerine göre, takipteki krediler toplamda yüzde 21,88 olurken, Hakkâri'de bu oran yüzde 112,7 olarak kaydedildi.

Kürt nüfusunun yoğun olduğu illerde bireysel kredilerde takibe düşen kredi miktarı ikiye katlandı. BDDK verilerine göre, Hakkâri'de takibe düşen alacak miktarı 2020 yılı sonuna göre yüzde 112,7 arttı, Ağrı'da yüzde 110, Muş'ta yüzde 84,5, Urfa'da yüzde 79,7, Diyarbakır'da ise yüzde 78,2 artış yaşandı. Toplam bireysel kredilerde takibe düşen kredi miktarında artış yüzde 21,88 olurken en düşük artış ise yüzde 4 ile Ankara'da hesaplandı. 2020 yılı sonunda 11.6 milyar lira olan bireysel kredilerde takipteki alacak miktarı bu yılın 9 ayı sonunda 14.1 milyar liraya çıktı. Alım gücü düşen yurttaşların kredi kartı ve kredili mevduat hesabı harcamalarına yüklendi. Verilere göre bireylerin kredi kartı kullanımında yıl sonuna göre büyüme yüzde 30,44 seviyesine çıktı. Buna göre en düşük artış yüzde 19,3 ile Kocaeli'nde yaşanırken diğer tüm illerde yüzde 20'nin üzerine çıktı. İllere göre en fazla kredi kartı harcamasının arttığı il yüzde 43,44 ile Hakkâri, yüzde 42,23 ile Şırnak, yüzde 39,51 ile Van, yüzde 37,53 ile Ağrı, yüzde 37,3 ile Bitlis izledi.

BDDK, kredili mevduat hesabı (KMH) kullanımı da toplamda yüzde 41,31 olarak hesapladı. KMH kullanımının en çok arttığı il yüzde 59,1 ile Tunceli oldu. Tunceli'yi yüzde 54,6 ile Şırnak, yüzde 51,6 ile Kilis izledi. En düşük artış yüzde 30,3 yükseliş ile Trabzon'da yaşandı. Mevcut ekonomik koşullar altında borçlarını ödeyemeyen esnaf ve yurttaşların içinde bulundukları sosyo-ekonomik sıkıntıların giderilmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulması elzemdir.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Tulan
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	S. Dede
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	Gülür
4	KEMAL PEKÖZ	ADANA	Kemal
5	HABİP EKSİK	İĞDIR	Habip
6	OYA ERSOY	İSTANBUL	Oya
7	NURAN İMİR	ŞIRNAK	Nuran
8	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	Alcan 3. sınıf
9	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	Hüseyin
10	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	Remziye
11	RIDVAN TURAN	MERSİN	Ridvan
1			
13	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ömer
14	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	Muazzez
15	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	Erdal
16	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	Zeynel
17	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	Dilşat
18	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	H. Özgüneş
19	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	Murat
20	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	Ali Kenanoğlu